

Тодор Велчев

ХАРТА

"Българи от ново време:
откъде (идваме) накъде (отиваме)?"

www.harta-bg.info | www.harta.bg

txcc

harta-bg.info

Битието българско

Парадигмите на българското битие

Разпокъсаност

- **в индивидуален план:**
раздвоение, съмнение,
неспособност да се избере един път и
да се поеме трайно по него.
- **в обществен план:**
разпокъсаност, раздробеност,
разнопосочност, неспособност за
единение

Илюзорност

- **наивизъм относно историческите
процеси**
- **илюзорни представи за личността и
обществото**

Българските “отделни реалности”: селото

Ограничен, консуматорски прагматизъм:

- Самозадоволяване от дребен имот.
- Оцеляване на цената на потискане на личностното развитие

“Сам да съм си чорбаджия”
“Всяка коза – на свой крак”

Клиентелистки рефлекс (снишаване, съобразяване):

- Адмирация на “силния на деня”
- Осигуряване на собствена група

Господинови, Агови,
Ходжеви, Моллови, Банови,
Пашови, Болярови

“Влез, макар че сме
мнозина, но нали си ни
роднина”

Битието българско

Българските "отделни реалности": градът

Подражателство на чужди модели

Градски субкултури

*Склонност към автономия
и самоуправство:*

спонтанни процеси,
без законова регулация

Държавата
като необходимо зло

Егалитарност

Битието българско

Българските конфликти

Селото с/у града

- Дълбокото недоверие на селянина спрямо “чиновника”, “администратора” .
- Неразбирането и илюзията на града (“между нас няма разлика”).

Администрация с/у частна инициатива

- Паразитна, клиентелистка структура.
- Превръщането на част от интелектуалния и техническия елит в чиновници.

Безличната “общност” с/у изявената личност

- “Омаскаряване” на личността.
- Тарикатът вместо изявената личност като модел на подражание

Битието българско

Българският манталитет и комунизмът

Консуматорски прагматизъм:

“Вилчката, колата, картата за море или планина”

“Рефлексът на снишаването”

*Потискане на
личността*

другарски съд,
характеристика от ОФ

Егалитарно мислене

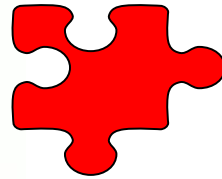
*Конфликт между
селото и града*

*Конфликт между
администрация
(номенклатура) и народ*

Идеи и илюзии на българската психика

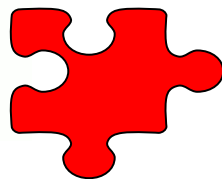

Безотговорност и исторически наивизъм

Липса на чувство за принадлежност.

- към държавата
- към социална група

Липса на историческо действие.

- Историческа илюзорност от типа “Ще се оправим”
- Политика без действие и действие без политика

Идеи и илюзии на българската психика

Илюзорните нагласи

Нагласата за равенството –
не пред законите, а между два индивида.

- Основана на примитивна материална култура
- (“Всички имаме един стомах”)
- Основана на консерватизма срещу новаторството.

Нагласата за образованието
като път към охолство, без усилия.

- Основана на клиентелизма.
 (“Учи мама – да не работиш!”)
- Основана на завистта на селото към града.

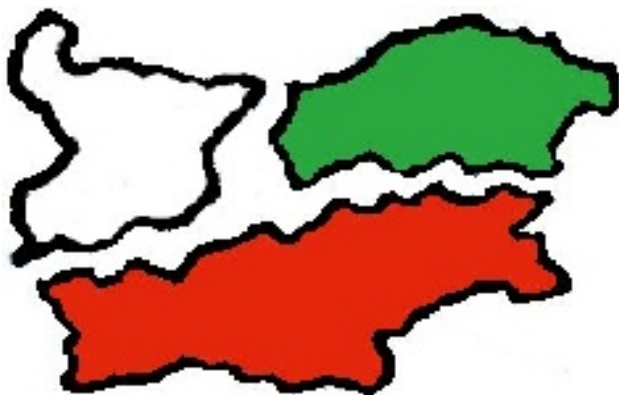
Самоомразата на българина (“Българска работа...”)

- Плод на разочарования и неспособност
да се справи с историческите си отговорности.

Българската общност е едно неслучило се, инфантилно по своя характер общество - сбор от разпокъсани групи без спояващи ги идеали, които живеят със своите илюзии и наивни представи.

Зряло общество се съгражда бавно, въз основа на общи ценности и идеали и с участието на изявени, издигнати личности, чийто пример да вдъхновява и които да творят култура.

Новото време:
а сега накъде?

Новите градове и багажът от миналото

➔ Разбиване на „двуполюсният модел“ град-село

➔ Новият българин като човек без ясна идентичност

➔ Изчезващо влияние на семейната среда

➔ Съзнание, формирано от медиите

➔ Мъчителна поява на гражданско чувство

Новото време:
а сега накъде?

Новите исторически вълни

➔ Новата емиграция

➔ Новата имиграция

➔ Новата световна и локална несигурност

Новото време: а нови хора?

С поглед към бъдещето

Само истината
(за нас и нашето минало)
ще ни направи свободни

Обновената личност
като носител на обновителен дух

“Ново вино в нови мяхове”:
решително скъсване с порочните
нагласи и манталитет

Търпеливо прочитане
на българското минало

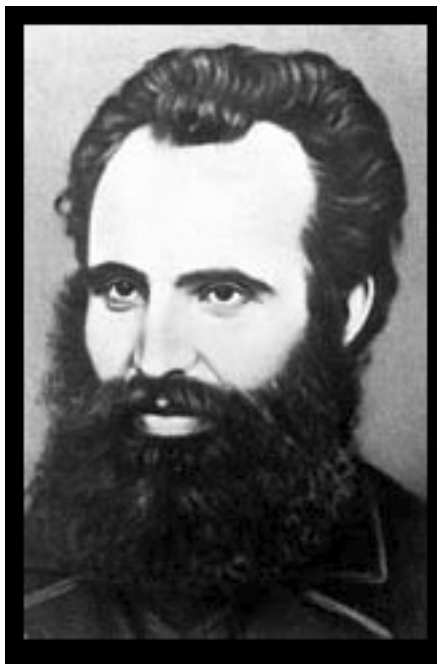
Само истината
(за нас и нашето минало)
ще ни направи свободни

Битието българско

Изследователи на българското битие

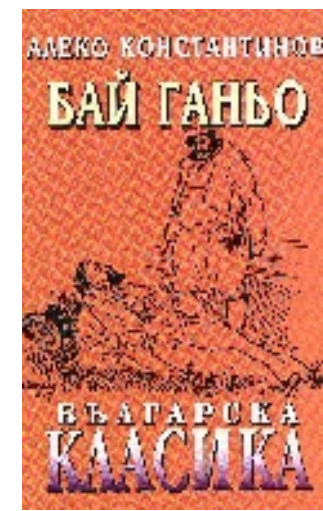
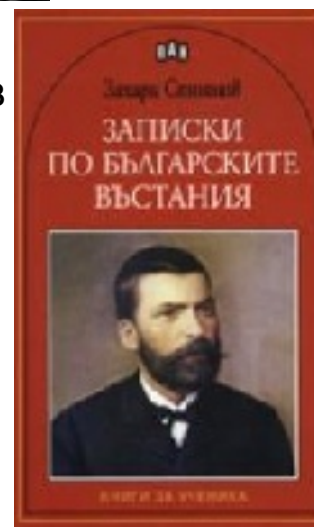
Алеко Константинов
(1863 - 1897)

Любен Каравелов
(1834 - 1879)

Захарий Стоянов
(1850 - 1889)

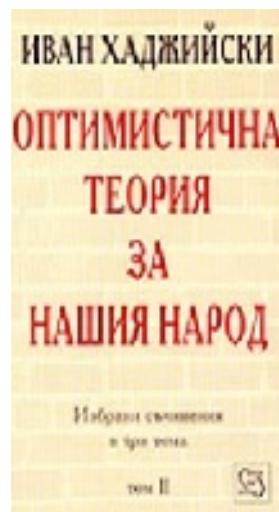
Битието българско

Изследователи на българското битие

Иван Хаджийски
(1907 - 1944)

Владимир Свинтила
(1926 - 1998)

